

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **ŠTUREC, s.r.o.**, so sídlom vo Svätý Anton 118, IČO: 36 311 324, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Natália Silnická, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Klincová 24, zastúpenou konateľkou a advokátkou Mgr. Natáliou Silnickou, proti žalovaným **1/ Slovenskej sporiteľni, a.s. v skratke SLSP, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, **2/ GENERAL FACTORING, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Košická 56, IČO: 35 838 825, **3/ D. V.**, bývajúcemu v L., **4/ J. V.**, bývajúcej v L., **5/ DIALEX, s.r.o.**, so sídlom vo Veľkej Mači 726, IČO: 36 803 294, o **určenie neplatnosti dražby**, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 2 C 178/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. mája 2013, sp. zn. 10 Co 229/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným 1/ až 5/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu 9. decembra 2009 domáhala voči žalovaným 1/ až 5/ určenia neplatnosti dražby z 10. septembra 2009, osvedčenej notárskou zápisnicou z 10. septembra 2009, č. N 504/2009, Nz 30680/2009, NCRls 31151/2009 notárkou JUDr. Janou Vaľovou.

Okresný súd Ružomberok rozsudkom z 15. augusta 2012, č. k. 2 C 178/2009-98 žalobu v celom rozsahu zamietol. Pri svojom rozhodnutí vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ dražby (žalovaný 1/) mal zriadené záložné právo na dotknuté nehnuteľnosti (zapísané na LV č. X.) na základe zmluvy o zriadení záložného práva k týmto nehnuteľnostiam uzatvorenej medzi žalovaným 1/ ako záložným veriteľom a žalobkyňou ako

záložcom 29. decembra 2005, ktorá zabezpečovala pohľadávku z úverovej zmluvy z 15. augusta 2005. Žalovaný 1/ mal k vydraženým nehnuteľnostiam postavenie záložného veriteľa, táto skutočnosť nebola spochybnená. Žalobkyňa nepreukázala, že boli porušené ustanovenia § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a doplnení zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok), čím by bola dotknutá na svojich právach. Nepreukázala, že by sa žalovaný 1/ ako záložný veriteľ domáhal uspokojenia svojej pohľadávky v dvoch konaniach (mimo dražby aj v exekučnom konaní), ani táto skutočnosť by však nespôsobila neplatnosť dražby. Žalobkyňa (prostredníctvom jediného konateľa) ospravedlnila mailom doručeným súdu 9. augusta 2012 svoju neúčasti na pojednávaní 15. augusta 2012 a požiadala o stanovenie nového termínu pojednávania. Tento návrh, ktorý súd v zmysle § 119 ods. 1 až 3 O.s.p. nepovažoval za úplný, odôvodnila pracovnou neschopnosťou konateľa (pre pooperačný stav). V zmysle § 119 ods. 1 až 3 O.s.p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä dôvod, pre ktorý sa navrhovateľ nezúčastní pojednávania, deň keď sa účastník o dôvode dozvedel, a ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi ako návrh posúdil. Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Z dôvodu, že žiadosť žalobkyne neobsahovala všetky predpísané náležitosti súd pojednával v jej neprítomnosti.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Žiline rozsudkom z 30. mája 2013, sp. zn. 10 Co 229/2012 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), účastníkom odvolacieho konania náhradu trov nepriznal. Uviedol, že odvolanie žalobkyne je neopodstatnené. Namietaným postupom súd prvého stupňa neodňal žalobkyňi možnosť konať pred súdom. K tomu odvolací súd uviedol: *„Podanie navrhovateľa – e-mail zo dňa 8.8.2012, resp. jeho prílohy neobsahujú vyjadrenie ošetrojúceho lekára štatutárneho zástupcu navrhovateľa K. K., že zdravotný stav menovaného mu neumožňuje účasť na pojednávaní, resp., že menovaný nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu zúčastniť sa pojednávania dňa 15.8.2012. Pokiaľ sa aj v podaní podpísanom K. K.K.K. označenom ako „VEC: č. k. 2 C 178/2009 – ospravedlnenie z pojednávania“ datovanom 08/2012 uvádza ako dôvod neúčasti na pojednávaní dňa 15.8.2012 práceneschopnosť „vzniknutá z pooperačného stavu“, uvedené nemožno bez ďalšieho považovať za potvrdenie o nemožnosti menovaného zúčastniť sa*

pojednávania; predovšetkým však nejde o vyjadrenie ošetrojúceho lekára K. K.K.K., ale o vyjadrenie samotného menovaného. Samotné potvrdenie o práceneschopnosti zo dňa 16.7.2012 v nemeckom jazyku neobsahuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára v zmysle vyššie citovaného ust. § 119 ods. 3 O.s.p.; iný doklad – potvrdenie vystavené (ošetrojúcim) lekárom navrhovateľ nepredložil. Preto súd prvého stupňa neodňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom, ak neakceptoval ospravedlnenie konateľa navrhovateľa, resp. jeho žiadosť o odročenie pojednávania dňa 15.8.2012, a konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ navrhovateľ vo vyššie označenom podaní datovanom 08/2012 uviedol, že predkladá doklad o pracovnej neschopnosti, ktorá trvá minimálne do 20.8.2012, toto trvanie z predloženého dokladu nevyplýva, keďže sa v ňom uvádza, že práceneschopnosť trvá (Arbeitsunfähigkeit ab ...) od 16.7.2012, pričom K. K.K. bol opätovne objednaný (Wiederbestellt für ...) na 30.7.2012. Z predmetného dokladu teda bez ďalšieho nevyplýva, že práceneschopnosť trvala aj po 30.7.2012, hoci to nie je vylúčené. Predovšetkým však odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ mala práceneschopnosť K. K.K.K. počnúc 16.7.2012 súvisieť s pooperačným stavom a doklad o práceneschopnosti bol vystavený zahraničným lekárom, potom je zaujímavé, že menovaný počas práceneschopnosti vykonával funkciu konateľa navrhovateľa, keď na adrese navrhovateľa (ŠTUREC, s.r.o., Svätý Anton 118) dňa 23.7.2012 prevzal predvolanie na pojednávanie na termín 15.8.2012, ako to vyplýva z príslušnej doručky. Vzhľadom na uvedené sa tvrdenie štatutárneho zástupcu navrhovateľa o jeho nemožnosti zúčastniť sa pojednávania dňa 15.8.2012 javí ako účelové.“

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Uviedla, že je právnickou osobu, ktorá v konaní pred súdom nebola zastúpená v zmysle § 22 až § 27 O.s.p. Právnická osoba koná štatutárnym orgánom alebo za ňu koná zástupca. Štatutárnym orgánom obchodnej spoločnosti je jeden alebo viac konateľov. Z obchodného registra vyplýva, že jediným konateľom žalobkyne je od 15. apríla 2005 K. K.K., ktorý koná v mene spoločnosti samostatne tak, že k obchodnému menu spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis. Ak súdy ospravedlnenie so žiadosťou o odročenie K. K.K. z 15.8.2012 považovali za podanie zástupcu žalobkyne, potom takýto návrh nebol (nemohol byť) súdu prvého stupňa predložený, lebo žalobkyňa žiadneho zástupcu v konaní nemala. Podľa žalobkyne záver súdu prvého stupňa, že jej žiadosť o odročenie pojednávania nemá náležitosti v zmysle § 119 ods. 1 až 3 O.s.p., nemá oporu v uvádzanom ustanovení. Ďalej dovolateľka uviedla: „*Odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil ako*

vecne správne, pričom ospravedlnenie z vytyčeného pojednávania posudzoval ako návrh zástupcu žalobcu. V konaní žalobca ako bolo uvedené vyššie zástupcu nemal. Oba inštančné súdy tú istú hmotnoprávnu situáciu posúdili z hľadiska výsledku síce zhodne, z hľadiska procesnej situácie nepochybne rozdielne. Posúdiť zdravotný stav účastníka by totiž skôr prislúchalo napr. daňovému úradu, alebo inému orgánu verejnej správy. Ošetrojúci orgán konateľa spoločnosti žalobcu na jeho žiadosť pre potreby dovolacieho konania vydal dňa 18.7.2013 potvrdenie podľa ktorého bol pacient K.K. K., po operácii od 16.7.2012 do 5.10.2012 práceneschopný (zasielam v prílohe). Pokiaľ odvolací súd tvrdí v dôvodoch rozhodnutia, že konateľ počas práceneschopnosti vykonával funkciu konateľa a následne to považuje za účelové potom takého závery odvolacieho súdu nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Odkiaľ berie odvolací súd zistenie, že konateľ žalobcu dňa v sídle spoločnosti dňa 23.7.2012 prevzal predvolanie na pojednávanie na deň 15.8.2012, ako to vyplýva z príslušnej doručenky. V sídle spoločnosti, ktoré je rodinným domom, poštu bežne preberajú tri osoby s priezviskom K., okrem K. K. K. i jeho brat aj syn. Odkiaľ odvolací súd pokiaľ dokazovanie v tomto smere nedoplnil dospel takémuto záveru, nie je zrejmé.“ Rozhodnutie odvolacieho súdu má tie isté vady ako rozhodnutie súdu prvého stupňa, preto ich dovolateľka navrhla zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaní 3/ a 4/ sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu stotožnili s názorom odvolacieho súdu v tom, že namietaným postupom súdu prvého stupňa, ktorý rozhodol bez účasti konateľa žalobkyne nedošlo k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom.

Žalovaná 2/ vo svojom vyjadrení navrhla dovolanie žalobkyne odmietnuť. Konateľ žalobkyne pred pojednávaním uskutočneným 15. augusta 2012 súdu nepredložil vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu (§ 119 ods. 3 O.s.p.). Predvolanie na pojednávanie bolo doručené žalobkyňi v súlade s § 48 ods. 2 O.s.p. na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri.

Žalovaní 1/ a 5/ sa k podanému dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr,

či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť (len) právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, avšak nie v každom prípade, ale iba ak ho právna úprava pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

V danom prípade dovolaním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd vo veci samej nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

K systému dovolacích dôvodov treba dodať, že existencia procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p., na ktorú poukazuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho opodstatnenosť. V prípade tzv. inej procesnej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a tiež nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) možno rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť dovolaciemu prieskumu, len ak je dovolanie procesne prípustné (v prípadoch uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.) a nejde o prípady, kedy zákon prípustnosť

dovolania výslovne vylučuje (§ 238 ods. 4, 5 O.s.p.), čo však nie je tento prípad (viď predchádzajúci odsek). Z uvedeného (i pre toto dovolacie konanie) plynie, že v prípade procesne neprípustného dovolania dovolací súd nemá oprávnenie preskúmať dovolateľkou uplatnené dovolacie dôvody založené v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Dovolateľkou prípadne uplatnený dovolací dôvod ohľadne správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) dovolací súd nemôže podrobiť dovolaciemu prieskumu, za tohto stavu nie je umožnené zaoberať sa tým, či súdy na vec aplikovali (ne)správne normy a či ich aj (ne)správne vykladali.

Dovolanie žalobkyne by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rovnako tak nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľka existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto ani z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru dovolateľky je konanie postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej existenciu vidí v tom, že súd prvého stupňa pojednával v jej neprítomnosti a vyhlásil rozsudok, i keď pre takýto postup nemal splnené podmienky (v dôsledku jej riadneho ospravedlnenia a žiadosti o odročenie pojednávania).

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania.

Súd prvého stupňa vec prerokoval a rozhodol na prvom pojednávaní 15. augusta 2012 v jej neprítomnosti, nepovažujúc jej návrh na odročenie pojednávania za úplný a uvádzaný dôvod na odročenie („pracovnú neschopnosť jediného konateľa“ dokladovanú potvrdením lekára zo 16. júla 2012) za vážny a dôležitý.

Z ustanovenia čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Obsahom tohto základného práva však nie je povinnosť súdu vyhovieť akejkolvek žiadosti o odročenie pojednávania. Posúdenie opodstatnenosti „dôležitého dôvodu“ (§ 101 ods. 2 O.s.p.) v každom konkrétnom prípade patrí výlučne do právomoci konajúceho súdu (viď I. ÚS 68/1998).

Dovolateľka v podstate namieta, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že súd prvého stupňa v rozpore s § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti, hoci svoju neúčast' na pojednávaní riadne ospravedlnila závažným dôvodom a požiadala o odročenie pojednávania.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní – ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiada z dôležitého dôvodu

o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

V zmysle § 119 ods. 1 až 3 O.s.p. (účinného od 1. januára 2012), pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä: a/ dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, b/ deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, c/ ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil. Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania.

Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. určuje dve podmienky, ktoré musia byť súčasne splnené, aby súd mohol vec prejednať v neprítomnosti účastníka alebo jeho zástupcu, a to a/ riadne predvolanie a b/ absencia žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu (o takú absenciu ide vtedy, keď účastník konania buď vôbec nepožiadala o odročenie pojednávania, alebo keď o odročenie pojednávania síce požiadala, avšak nepreukáže existenciu dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania).

Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach uviedol, že žiadosť o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.) môže súd posudzovať len na základe tých okolností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania jej opodstatnenosti. Pokiaľ ide o žalobkyňou predložený doklad o ukončení práceneschopnosti až v dovolacom konaní z 18. júla 2013 (viď č. 1. 159 spisu), je zrejmé, že súdy nižších stupňov, ale ani dovolací súd na tento už prihliadať nemohli. S účinnosťou od 1. januára 2012 ustanovenie § 119 ods. 2 O.s.p. predpisuje formálne náležitosti návrhu (žiadosti) o odročenie pojednávania. Osobitne sa v odseku 3 § 119 O.s.p. uvádza, že pokiaľ je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Pokiaľ

návrh na odročenie pojednávania obsahuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní, súd z neho vychádza a v takom prípade tu môže existovať dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania. Naproti tomu, ak účastník dôležitosť dôvodu nepreukáže vyjadrením ošetrojúceho lekára, návrhu na odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. nemožno vyhovieť.

V prejednávanej veci bol postup súdu prvého stupňa v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 119 ods. 2 a 3 O.s.p.). Dovolací súd dospel k záveru, že obe z podmienok uvedených v ustanovení § 101 ods. 2 O.s.p. boli splnené (a/ riadne predvolanie a b/ absencia žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu). Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa bola 26. júla 2012 riadne a včas predvolaná na súdne pojednávanie, ktoré súd nariadil na 15. augusta 2012 o 9.30 hod. (viď doručka pripojená na č. 1. 70 spisu). Spolu s predvolaním na pojednávanie jej boli dané aj procesné poučenia súdom, mimo iného aj v zmysle § 119 ods. 1 až 6 O.s.p. o náležitostiach návrhu na odročenie pojednávania z hľadiska dôležitých dôvodov, pre ktoré môže súd pojednávanie odročiť (viď č. 1. 72 spisu). Žalobkyňa (ako právnická osoba - spoločnosť s ručením obmedzeným) prostredníctvom konateľa spoločnosti e-mailovým podaním z 8. augusta 2012 ospravedlnila svoju neúčasť a požiadala o odročenie pojednávania z dôvodu pracovnej neschopnosti (vzniknutej z pooperačného stavu) jediného konateľa K. K., ako prílohu pripojila fotokópiu dokladu o pracovnej neschopnosti konateľa zo 16. júla 2012. Návrh žalobkyne o odročenie pojednávania i keď obsahuje dôvod odročenia, ktorým je zdravotný stav jej jediného konateľa, neobsahuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 119 ods. 3 O.s.p.

Súdna prax sa zhodla na tom, že: „V zmysle § 119 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 1. januára 2012 je zdravotný stav účastníka konania dôvodom na odročenie pojednávania len ak je súdu, a to už spravidla pred rozhodnutím o žiadosti o odročenie pojednávania, preukázané vyjadrením ošetrojúceho lekára, že účastník konania nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu zúčastniť sa pojednávania.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. apríla 2013, sp. zn. 7 Cdo 130/2012 prijatý občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 10. decembra 2013 na uverejnenie v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky). Predmetné ustanovenie bolo zaradené do Občianskeho súdneho poriadku okrem iného aj za účelom zamedzenia obštrukcií účastníkov konania vyhybaním sa

účasti na pojednávaní najmä v súvislosti so zdravotnými dôvodmi a ospravedlňovaním ich neúčasti. Podľa prechodného ustanovenia § 372u O.s.p. k úpravám účinným od 1. januára 2012, na konania začaté do 31. decembra 2011 sa použijú predpisy účinné od 1. januára 2012.

V preskúmvanej veci návrh žalobkyne na odročenie pojednávania neobsahoval vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že konateľ žalobkyne bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu nie je schopný sa zúčastniť pojednávania určeného na 15. augusta 2012 a to aj napriek tomu, že o tom bola žalobkyňa vopred poučená súdom (viď č. I. 72 spisu). Súd prvého stupňa (i odvolací súd) postupovali správne, ak ustálili, že zdravotný stav účastníka je dôvodom na odročenie pojednávania len v prípade, že účastník nie je schopný bez ohrozenia života, alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania, pričom uvedené musí vyplývať z vyjadrenia ošetrojúceho lekára, ktoré je súčasťou návrhu na odročenie pojednávania. Vzhľadom na absenciu takého vyjadrenia lekára, súd prvého stupňa nekonal v rozpore so zákonom, pokiaľ pojednávanie neodročil a rozhodol vec prerokovať v neprítomnosti žalobkyne. Na správnosti tohto záveru nič nemení ani okolnosť, že v danom prípade je dotknutým subjektom právnická osoba (obchodná spoločnosť), v mne ktorej uskutočňuje právne úkony len jej štatutárny orgán (jediný konateľ). Žalobkyňa je obchodnou spoločnosťou, teda právnickou osobou, ktorá môže navonok konať alebo uskutočňovať právne úkony nie len prostredníctvom konateľa (štatutárneho orgánu), ale aj prostredníctvom zvoleného zástupcu, a to či už zástupcu s procesnou plnou mocou, teda prostredníctvom advokáta alebo prostredníctvom splnomocneného zástupcu alebo prostredníctvom jej zamestnancov, ktorým takáto pôsobnosť môže priamo vplývať z organizačnej štruktúry právnickej osoby alebo jej vnútroorganizačných aktov (napr. stanov, zmlúv, dohôd a pod.). To, že takáto možnosť bola u žalobkyne vylúčená, dovolateľka netvrdila. V dovolaní mimo iného uviedla: ... „V sídle spoločnosti ... poštu bežne preberajú tri osoby ...“. Žalobkyňa nepreukázala existenciu akejkoľvek prekážky, ktorá by jej bránila využitie takých zákonných prostriedkov, ktorými by zabezpečila ochranu svojich práv v tomto súdom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve - „vigilantibus iura scripta sunt“ - „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.

To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení zabezpečujúcich účasť na pojednávaní, na ktoré bola žalobkyňa včas a riadne predvolaná.

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta, že v konaní jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Keďže v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní boli procesne úspešní žalovaní, ktorým vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaní v dovolacom konaní nepodali návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania, preto im dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. júla 2014

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková